

Nr. 17.

Anulu VI.
1882.

Gher'la

1/13

Septemv're

AMICULU FAMILIARU

Apare in 1/13 si 15/27 d'a fie-carei lune. — Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pre unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

SERMAN'A DOCA.

— Noveleta. —

Serman'a Doca!

Odata juna si frumósa, acum'a vescedita si trista. Odata rumena cá viéti'a, acum'a galbena cá mórtea.

Ochii cei ardietori si-au pierdutu stralucírea, faci'a ei cea tenera si-au pierdutu florile.

A venitu dragostea si i-a saditu flori, apoi a venitu gielea si i le-a culesu. — Dóue dîne din ceriu, un'a sémena alt'a culege.

De antaiu le-a culesu cele rosii, si a remasu alba; apoi le-a culesu si cele albe si a remasu galbena. Numai flori galbine i'a mai lasatu. Asia bine o-ai poté asemena cu o lumina de céra.

Pâna erá rumena, erá flóre inflorita, — pâna a fostu alba, a fostu frumósa; si de cându e galbena, e flórea mortiloru.

Sciti ce e flórea mortiloru? O flóre ce resare primavér'a pe morminte.

Nu o sadese nimenea decâtu mam'a natura. Nu o cultivéza nimenea, dar' ea cresce pe totu mormentulu unde nu resare alta flóre.

Flórea mortiloru.

De acestea flori cresceáu pe faci'a Dochiei.

Serman'a Doca!

Ea siede 'n pragu si cósa. De demanéti'a pâna sér'a totu cósa — totu cósa.

Nóptea pe la mediulu noptii o vedi siediéndu pe pragu cu coselele pe braçie, Si mesura, si cro-

esce, si calca, — impéna si despéna si nu mai gata.

Pe doi lati a închiatu cu dilele, pe unu spacelu a lucratu cu septemânile si pe síre totu cósa de lumi de dile.

Pânz'a se bilesce de sine, sirele se învchescu de cându cósa pe ele; dar' ea totu cósa, se fia gat'a pe nunta.

Ómenii trecu pe ulitia si suspina intru sine: Serman'a Doca!

Fetele mergu la secere glumíndu si horíndu; si cându trecu pe driptu pórt'a ei, incéta risulu si horele cá si candu li-ai fi lnatu graiulu. Tóte privescu spre ea. Si tóte suspina cu giele: Serman'a Doca.

Copii trecu pe dinaintea portii cu o sfiéla superstitiósa, si ei inca dîcu, cum audu dela altii: Serman'a Doca.

Totu satulu vorbiá de ea. — Candu erá frumósa, — totu satulu vorbiá de Doc'a cea frumósa; si de candu e asiá alba, totu satulu vorbesce de Doc'a cea alba.

Cine scie candu e omulu mai frumosu?! Frumseti'a e relativa. Atunci se 'ndragiáu tinerii in ea, acum'a se 'ndragescu ángerii. Atunci erá mirés'a unui june de pe pamentu, astadi e mirés'a ce-riului.

Serman'a Doca!

* * *

Doc'a a fostu o féta frumósa, nu avea parchia intr'o diumetate de tíera.

Veniáu petitori din siepte sate si o cereáu, âmbliáu fetiorii la ea din locuri departate cá la fetele de imperatu — din poveste, — fetiori avuti si vestiti, — dar' indesiertu — dragostea e dragoste; si nu o poti adormí si mângaiá.

Ei i placea Toderica; numai elu pe acestu pamentu.

Unu fetioru seracu.

Dar' ei i placeá, cá aveá o anima buna, si o dragoste fierbinte.

— Mama draga! dîcea Doc'a — se vina lumea 'ntréga, se vina fetieru de imperatu se me céra — mie numai elu 'mi place, altulu nimenea pe pamentu.

— Drag'a mamei, Doc'a mamei, trage-ti de séma si fii cu minte. Toderic'a e ostasiu, — vedi ce lume rea si bataiósá! — Vine o scrisóre fara veste, scrisóre pe repedísiu, carte dela imperatie — se mérga fetiorii la bataia. Si trecu tieri si trecu mări, — câtu nu-i mai audi de veste.

— Nu póte trece atâtea tieri si atâtea mări cá se-lu uitu si se me uite.

— Doc'a mamei, fetiorii moru in bataia, si nu mai vinu. Nevestele remânu veduve, nici féta nici nevésta.

— Io sciu unde mergu cei ce moru, eu si acolo l'oiu aflá.

— Credumi-te drag'a mamei; dar' va veni chilavu, cu o mâna, cu unu petioru; si nu a mai fí asiá frumosu cá adi.

— Dara 'si va aduce acasa dragostea si credinti'a, acelea nu mi-le potu luá nici imperatulu nici vrasmasiulu.

— Ei Doca, Doca! câtu bate unu ostasiu tierile, vede fete frumóse, — fetiorii-su fetiori, dragostea se schimba.

— Mama draga, eu nici de acestu cugetu n'am frica. Colé in cintirimu lînga tat'a este unu locu frumosu, o pagiste cu iérba verde. La capulu tatei este unu teiu frumosu, i cade umbr'a pe iérba, acolea asiá bine me-asíu odichní eu cându nu asiú mai aveá pentru ce se traiescu.

Asiá vorbiá Doc'a cu mama-s'a sér'a, siediendu la focu.

Copil'a nu s'a datu, cá dragostea ei erá mare, mam'a s'a datu, cá si-a ei dragoste erá mare.

Si a trecutu câte-v'a díle. Doc'a s'a incredintiatu cu Toderic'a.

Asceptáu nunt'a cu doru.

Dar' muma-s'a a fostu dísu vorb'a intr'unu ciasu reu.

La o septemana sosi o scrisóre fàrà veste scrisóre pe repedísiu, carte dela imperatie, — se mérga fetiorii — la bataia.

Serman'a Doca sciá se spuna din gura, ce ar' face ea déca i-ar' merge mirele 'n bataia, ce ar'

face déca n'ar' vení; dar' nu sciá cá cu anim'a nu te poti intielege asiá usioru.

Anim'a dragostósa e cá copilulu celu micu si desmierdatu. Déca lasi dupa elu, nu e bine; déca nu lasi inca nu-i bine, cá plînge pâna móre. Doc'a nu o sciá ast'a.

Viéti'a e o scóla mare. Puçini absolvédia bine.

Sórtea o-a pusu si pre ea la carte.

Anim'a incepù a plînge, si ea serman'a nici atát'a nu-i vení in minte se o mângaié.

Dar' in scrisóre nu erá pusu terminulu pornirii. Ostasii se steie gat'a de pornitu. Atat'a erá in scrisóre. Dar' nu erá: candu?

Celu ce móre in apa se prinde de totu paiulu. Asiá facù si Doc'a.

Intr'o septemana va fí nunt'a. Si apoi va fí nevésta, nevést'a lui; 'lu va stringe in braçia cu manile amendóue si-i va díce: dute in lume si preste lume, eu vinu cu tine.

Si tempulu trecea. O septemana nu e lumea. A visatu siepte nopti, de siepte ori si-a visatu fericirea nuntii, si dupa siepte díle si siepte nopti a sositu diu'a — fericirei.

Erá Dumineca demanéti'a. Trageáu clopotele la beserica. La miri se gatáu de nunta, mesele eráu insírate, bucatele la focu, óspetii invitati.

Atunci intrá primariulu, la mana cu unu revasiu, si in ce'a mana cu o scrisóre.

Primariulu intrá in casa si nu díse „ciasu bunu si norocu“ cum e obiceiulu. Statea cu gur'a incelestata, nu sciá cum se incépa.

Mirele 'lu vediù si-i trecura fiori prin trupu.

— Rea veste Toderica, díse primariulu posomoritu. A sositu scrisóre, pe séra se fii la orasiu, se porniti la bataia.

Socrii ingalbiníra cá cér'a. Dar' mirele sarí in petióre si grái:

— Voiu merge bade primariu, voiu merge, dar' de-ântâiu 'mi voiú ispraví ale mele.

Primariulu esí. Nu facù nici elu multa vorba. Ar' fí pecatu.

— Trageti lautari, trageti se crepe pamentu 'n dóue! strigà Toderic'a.

Si lautarii au trasu. Nu crepá pamentu 'n dóue, dar' crepá anim'a serman'a.

Óspetii se adunara, nunt'a se incepù, o nunta néosia romanésca.

Mirés'a nu sciá nimica de cele petrecute cu primariulu. Lasà se-i fía bine trei díle câtu i tie-ne nunt'a.

Nunt'a curgeá, totu sufletulu erá esaltatu.

A trecutu diu'a cea de-ântâiu, — si a venitu a dóu'a. Nunt'a romanésca tiéne trei díle cá si serbatorile Pasciloru.

Si s'a inceputu diu'a a dóu'a. Óspetii se puserá la mésa, starostele incepù povestea lui si lautarii cântáu.

In frunte siedeáu mirii.

Nanasiulu mare inchină paharulu. „Dile indelungate, fericire statornica! Tiarina rodita, casa multiemita; sporiu in vitielasi, sporiu in purcelasi; sporiu in cele bune, tóte se se adune, dile de iubíri se traíti voi miri.“

Mirii redicara pocalulu la gura, dar' candu 'lu golfra ingalbiníra toti.

In casa se facù tacere.

La usia se ivíra doi gendarmi cu armele in mâni.

— Toderica, esi afara! — strigà unulu militaresce.

— Mai umpleti copii! strigà mirele cu unu aeru desperatu.

Starostele i amplù paharulu si elu 'lu beù pana in fundu.

— Inca odata!

Si éra 'lu beù.

— Mergeti, spune-ti la comanda cà nu mergu.

Gendarmii incordarà puscile.

— Ai absentatu, esci fugariu, vino se mergemu.

— Trageti baieti! strigà mirele si sari in midiloculu casei.

Atunci sarira nuntasii, socrú mari — si-lu cuprúserá in braçia.

Gendarmii incordara baionetele, si se apropiara. Dar' mirele se inblândi si graí linu:

— Déca ast'a e legea, bine, me ducu.

Atunci esi mirés'a, care statea cá lesínata, — 'lu cuprúse in braçia cu amendóue manile si stringându-lu cu putere strigà: Toderica, in lume si preste lume, eu vinu cu tine.

Apoi i napadí plânsulu pe amendoi.

Mesenii stateáu toti inuimiti. Erá o tacere gielnica.

Si mirii imbraçiosiatu — plangeáu — plangeáu.

Intr'o diumetate de óra Toderic'a erá pe cale. 'Lu petreceáu mesenii unei nunti cu stégulu nuntii si cu lautarii.

Intr'unu vèrfu de délú statura in locu.

In vèrfulu délului erá o cruce intre hotara. Mirii statura lângá cruce,

— Remasu bunu Doca!

Tóta nunt'a incepù a plânge. Plangeáu si lautarii, — erá tacere cá in beserica.

De-asupr'a loru pe cruce erá Christosu restignitu.

Mirés'a cadiù ametítá. Gendarmii 'lu smulsera din braçiale nuntasiloru, si porníra.

Pe Doc'a o-au dusu acasa.

A siediutu trei dile superata. Nici a mâncatu nici a beutu, nici a dormitu trei dile. Lacramile inca-i secáse, mama-s'a plangeá langa ea.

Dupa trei dile intr'o demanétia — mama-s'a torcea, ea prinse a ride cu unu hohotu cumplitu.

— Doca, drag'a mamei!

Dar' Doc'a se omoriá de rísu.

— Apoi nu-su io nebuna mama draga, mane 'mi-e nunt'a, elu vine pe séra, comesi'a cea de mire nu-mi e gat'a, si io siedu — ha! ha! ha!

Mama-s'a prinse a tipá.

Doc'a apucá unu latu de pânza, esi afara, siediù pe pragu si incepù a cósa. Coseá comesi'a cea de mire, mâne i-a fi nunt'a si elu vine pe séra.

Si a cusutu dile, si a cusutu septemani, — coseá de deminétia pâna sér'a, si coseá tóta nóptea, cà mâne i-e nunt'a si elu vine pe séra.

Mama-s'a plangeá langa ea.

Toderic'a murise in bataia, a sositu vestea mortii demultu, dar' ea nu credea, — ea totu coseá diu'a si nóptea, cà mâne i-e nunt'a si elu vine pe séra.

Façi'a i erá galbena, ochii impainginati cá la morti, dar' totu coseá. Asiá se cade miresei se fia harnica.

A cusutu dile si luni, — si cósa si astadi, cà mâne i va fi nunt'a, si elu vine pe séra.

Serman'a Doca!

V. R. BUTICESCU.

CARMEN SYLVA.

— Pseudonimulu M. S. „Regin'a Romaniei.“ —

Cându o vedi impresurata
De a curtii pompa rece,
Toti rostindu-i pe unu tonu
Câte-o frasa mesurata
Ce s'aluneca si trece
Cá se-îngheçie lângá tronu,
Capulu teu adêncu se-îchiiu:
E regina! E regina!

Cându cetesci in reveria
Cugetarile-i intime
De pe „vèrfulu celu cu doru“
Unde totu-i poesia
Scaparandu din inaltíme
Suferintia si amoru,
Anim'a-ti doiosu suspina:
E femeia, nu-i regina...

Din purpura cându descinde,
Si-n catrintia romanésca
La seraci si la copii
Mân'a-i darnica intinde
Lacomindu cá se-i zimbésca,
Se-i surida mfi si mfi,
E cá Christu, ce ne alina:
E unu angeru, nu-i regina...

De-i regina, de departe
Licarindu că o scânteia,
Ea dispăre fără veste
Si-o admiri abia în sboru;
Dar' privesce-o 'n asta carte
Si mereu o vedi femeia,
O femeia care este
Angeru scumpu pentru poporu!

B. P. HASDEU.

VISULU DOCHIEI.

Poema dramatica. *)

Scen'a reprezintă înaltimile Carpatiloru. — Bab'a Dochî'a dorme
la petiorulu unei stanci. — Diu'a se arăta încetulu cu încetulu. —
Romani'a apare.

— Introducțiune la orchestra. —

Romani'a

Dochio!... Dochio!... mama, te descépta si gonesce
Somnulu greu care 'ti apasa ochii, si în giuru privesce:
Florile smaltéza plaiulu si, din ceriuri, mândrulu sóre
Desceptarea t'a saluta, cá p'o di de serbatóre.
Scóla-te, cá-ci iata ór'a unde-avemu de adunatu
Ród'a ce Domnedieu santulu cu-a s'a mâna-a semenatu

Dochî'a (desceptându-se.)

Cine e? cine me chiama.

Romani'a

Audi tu!...

(Se audu cele de antai mesuri ale unui imnu resboinicu
care resuna prin munti.)

Corulu (în departare.)

Oh! libertate, delá munti,
Protege-ne în batalié.
Ah! cada în tieréna a nóstre frunti;
Dar' stégulu, stégulu susu remâe.
Iar' sângele ce vomu versá
Produca bravi cu nume mare,
Murindu la tine vomu câtá
Si-i vomu cere resbunare!

La lupta! La lupta!

Pe cei ce moru se resbunamu.

La lupta! La lupta!

La libertate se 'nchinamu.

(Vocile cari incepusera a se apropiá, se departéza cu in-
cetulu, si apoi se pierdu în departare.)

Romani'a

Copii tei!

Dochî'a

Au muritu!...

Romani'a

Traiescu si mâne plini de fala voru fi ei!
Vócea loru prin muntii nostri cu ecoulu a sunatu,
Si-ale loru viteze cete pe câmpii s'au resfiratu,
Asceptându cu nerabdare se încépa a luptá.
Mama, scóla-te si vino pasiulu loru a indreptá.

Dochî'a (visându.)

Bietu poporu, ce totu-de-a-un'a se redica si iar' cade.
De ce vii se-mi turburi pacea grópei mele-intunecate,

*) Acésta poema dramatica a fostu scrisa în 1877 prin dlu
Fr. D amé în limb'a francesa si dedicata M. S. Princesei
Elieabet'a — astadi Regina a Romaniei. — Traducerea romana
o a facutu domni D. O. si T. S. — Ea a fostu reprezentata în
Teatrulu nationalu romanu. în 8 Oct. 1877. — Noi o reproducemu
aici în convingerea ca prea puçini din cetitorii nostri o cunosc
si ca cetirea ei le va procurá câteva momente de utila distrac-
tiune. Red.

Se me scoli din somnulu care fù de veacuri respectatu,
Unde liniseca sentírei si odichna mi-am aflatu,
Unde am gasitu uitarea si a famei si-a gândirei,
Unde am beutu din cup'a gloriei si-a fericirei,
Unde nu mai póte-ajunge nici unu sgomotu omenescu,
Numai faptele trecute, numai ele mai traescu,
Amintiri pline de fala de prin vremi de barbatia.

Sufu ardiatoriu si tainicu din antic'a batalia,
Vinu, si printr'atâtea veacuri, mai dà iar' animei mele
Somnulu vecinicu ce alina si dureri si chinuri grele.

Romani'a

Vrei se dormi, Dochio!... mama, candu pamentulu s'amisçatu
Cându de falá totu vorbesce si candu cornulu a sunatu?..

Dochî'a

Fala!... Fala!... Las'o încóle! Tocmai tu copilulu meu,
Arunci surdeloru ecouri numele maretiu alu seu.
Fal'a nóstra este mórtá... Am vediat'o-în batalia,
Desperata si pierduta, cum lupta cu barbatia,
Purtaudu stégulu nostru-în mâna de ardóre-inflacarata,
Si cu anima strapunsa am vediat'o cadiendu mórtá!...

Romani'a

Nu, A fostu ranita numai, si cadiuta 'n lesínu greu!

Dochî'a

E curatu o nalucíre! — Cátu asiu vré s'o am si eu!...
Indoiéla-i fiic'a vârstei, este umbr'a despre séra;
Cându se duce tenereti'a si speranti'a nóstra sbóra.
Am traitu prea multu, copila, si paharulu l'am beutu
Pâna 'n fundu.

Romani'a

O jertfa inca mai ai, mama, de facutu.

Dochî'a

Suntu betrana si cu ochii numai lacrimi potú versá.

Romani'a

Spera!

Dochî'a

Sufletulu meu este obositu de-a mai sperá.

(Recade în visare.)

Romani'a

Pentru ce rechiemi tu inca fal'a vechia ce uitái?
Las' Istori'a se dórna intr'alu vremei mucigai,
Oh! v'ati stinsu díle iubite si maretie din trecutu!
Díle pacinice si line ce-alu meu sufletu a-ti umplutu,
Díle-a teneretiei mele, díle dulci si fericite,
Pentru ce veniti, cá roiulu de albine bantuite,
Se ve-adapostiti la umbr'a astei anime-intristate?...
Libera mergeám atunci'a, de nenorociri departe
Preste-a muntiloru coróna, de zapezi acoperite,
Dacúndu vesele cu mine soçiórele-mi iubite.
Váile de-a nóstre cânturi resunáu adese-ori,
Beám din und'a neinceputa, predám tufele de flori.
Auror'a stralucita, diminetie incantatóre,
Ce 'mbatáu a mele sêmtiuri cu profumuri si cu sóre!
Apoi dela batalia candu veniái tu, tatalu meu,
Alegám eu mai 'nainte se me culcu pe pieptulu teu;
Tu me sarutái pe frunte si-atunci betraneti'a t'a
Se pareá cá-i mai vióie lângá tinereti'a mea.
Elu erá si dreptu, si mare, 'lu iubiám si me iubiá...
Amintiri de falnici tempuri a-ti trecutu!... Copil'a mea,
Asulta!...

(Se scóla.)

Am vediatu balai'a unda a Dunarei frumóse
Sub calcaiele Romane plecându undele-i falóse,
Si multfmi de legióne peste bálti inaintandu,
Umbr'a codriloru selbatici ara grigia infruntandu;

Iar' pe Decebalu viteazulu in victorii zemislitu,
 Mai multa incarcatu de fala cá de vërsta gârbovitu,
 Contr'a sörtei schimbatóre l'am vediutu cinci ani luptandu,
 Desperatu fara de spriginu si luptandu-se cadiendu.
 Am vediutu, si vai! plangu inca, tóta Daci'a-inruine,
 Si poporulu ei sermanulu fugaritu preste coline,
 Iar' eu plina de rusine, printre ei am fostu têrêta
 Pana la a loru petióre, de-alu loru risu batjocorita.

[Recade in visare.]

Elu inse e si stramosiulu si parentele astui-neamu.
 Me vediu, — p'atunci frumósa si multu tenera erám.
 Me iërta!... Din fundulu grópei unde sangerandu jaceáti
 O resboinicii mei falnici, tresarindu 'mi multiamiáti, —
 Cà-ci eu rechiamámi la viétia Daci'a cea nârúita,
 Inaltiam din nou stindardulu cadiutu in lupta cumplita,
 Impliniám prooroci'a vechiloru prevestitori,
 Mestecandu sange cu sange de invinsi si-invingatori.

[Ea visédia.]

Romani'a

Pentru ce nu faci si-acum'a ce-ai facutu odinióra?
 E alu teu poporulu ast'a, otielitu in viétia amara;
 Elu se scóla si te chiama manile intindiendu spre tine.

Dochi'a

Visuri falnice ce aduce-ti totu dureri si totu suspine!
 Arsu-ne-au aceiasi para, dus'am aceleasi nevoi.
 Ah! amaru e chinulu care svênta sufletulu in noi.
 De atatea visuri scumpe cá se me fi lapadatu,
 Scii tu spune, scii copila, câte lacrimi am versatu?
 Sbuciumatu atât'a vreme de cumpletele fortune,
 Leaganu-ti de la peire a scapatu cá prin minune.

[Se scóla.]

Ne-am mai fostu seculatu odata!.. Câmpii nostrii pustiiti
 Eráu de cetati intinsu si de róde acoperiti.
 Renasceamu... Cându, de-o-data, ca unu riu ingrozitoriu
 Ce a scapatu dintr'a lui matca, alergându resunatoriu,
 Ducându in a lui pornire, stânci, pomii uriasi,
 Vitele cu-a loru cosiare, luntrea cu a ei vêsleri,
 Preste noi din média-nópte, valulu negru de Barbari
 Se aventa: Gotii, Hunii, cu Gepidi si cu Avari,
 Cá o mare clocotinda se versara spre apusu!..
 Noi, incremeniti de spaima, ne rogámu la celu de susu,
 Ne rogámu cu doru ferbinte la alu lunei Domnu slavitu,
 Cá se scape biat'a tiéra de acelu potopu cumplitu.
 Si diceám: „Marite Dómne, déca ti-am gresitu noi tie,
 Nu ne-ai pedepsitu tu? Dacii si a loru imperatie
 Au peritu dintr'asta lume... Ce-ti mai trebue acum?“
 De cu séra pâna in diua, valulu 'si cauta de drumu,
 Si din diori si pâna 'n séra a lui unde sgomotóse,
 Se loviáu de muntii nostri, scotiendu urlete fieróse!
 Ast'feliu, fata mea, trei veacuri de dureri si de incercari
 Ne'ncetatu ducându povór'a unei falnice chiemari,
 Sufletu-mi, plinu de credintia, nici-odata n'a slabitu!

[Cade din nou obosita.]

Romani'a

Déca in tempulu greu de lupta, mama, nu te-ai indoitu,
 Pentru ce desperi acum'a, cându primejdi'a-i mai mica.
 Uite, nóptea fuge, diu'a cu incetulu se redica

Dochi'a

Arcu 'ntinsu preste mesura chiar' in mana-ti se sdrobește;
 Anim'a sdrobíta érasí cá si stânc'a se 'mpetresce.
 Vai speranti'a de cu séra deminétia dispárea,
 Pe cându suferinti'a dilei d'impotriva totu crescea
 Candu credeám in biruintia ea atunci plecá in sboru,
 Si amiculu celu mai sinceru se schimba in tradatoru;
 Cei uniti cu noi intors'au in potriua-'mi a loru arma.
 Éta ce-mi vediura ochii!

Romani'a

Ingenunche te rogu, mama,
 Lasa celu trecutu in pace.

Dochi'a

Daca sufletu-ti e tare.

Se intielegi invetiatur'a... Numai ast'feliu vei fi mare.
 Astu trecutu e a mea viétia, si-i dospitu de lacrimi multe,
 Din dorinti neimplinite, din dureri amari si mute,
 Din totu ce restórna tempulu si in omu 'lu nimicesce,
 Din visari abia incepute ce destinulu le trasnesce,
 Din pierdut'a nóstra sörte si din sangele versatu!..
 Noi, care am traitu dintrênsulu, noi cari l'am induratu
 Celu trecutu plinu de marire, si de lupte de eroi,
 Nu-lu vomu uitá nici-odata, cá-ci érá croftu de noi.
 Nu a fostu poporu pe lume mai ciuntitu far' de norocu,
 Mai sdrobotu fara de mila, standu cu tóte astea 'n locu.
 Déca dar' a mea sperantia fú ucisa de-alu meu chinu,
 Am dreptate se fiu mandra de durerea-mi celu puçinu.

[Se opresce unu momentu ostenita, apoi reincepe cu linisce.]

Am vediutu nascându pe Mircea, si in braçie l'am purtatu;
 Prin cararile din munte pasii sei am indreptatu,
 Capu-i pretiosu, pe sinu-mi cu dragu multu tempu leganá,
 Si in anim'a-i romana dorulu tierעי semaná,
 La lupta 'lu urmám cu dorulu, biruítu l'am mangaiatu.
 Unu romanu asia de mândru sub ceriu inca n'a mai statu;
 Par'ca din Trajanu trecuse sufletu 'n sufletulu seu.

Romani'a

La strabun'a vitejia s'ajungemu n'o fi greu.

Dochi'a

Mai ferici ve-ti fi óre?

Romani'a

Vomu fi totu atâtu de tari!

Dochi'a

Dar' nedreptu este noroculu; trudele cele mai mari
 Care merita resplata, mai puçinu se resplatescu!
 Cátu de mari de-ar' fi copii-ti mai puçinumarisunt, gandescu,
 Fat'a mea, de catu eroulu ce a luptatu cinci-dieci de ani
 Impotriv'atoru duşmani: Unguri, Lesi, Mahometani.
 Daca elu n'a fostu in stare glori'a cá se-o robiasca,
 Cum poti crede tu cá tocmái fii-tu au se isbutésca.
 O Stefane, scóla, vino, esi acum'a din momentu,
 Vinu de spune la urmasii, moscenindu alu teu pamentu,
 Ca o jumetate secolu braçiuulu teu lupta cu focu
 Se le asigure domnirea libera intr'acestu locu!..
 Umilit'a elu Sultanii, capitaniii le-a repusu...
 Dar' voi nu sciti de-alu seu nume, Natiuni dela Apusu!
 Totusiu jumetate secolu, candu la muntii, candu in paduri
 In totu loculu far'odichna, insoçitu de-ai sei panduri
 A opritu torentu 'n cale, indrasnetiulu luptatoriu,
 Nevoindu-lu a se 'ntóree iarasi catra alu seu isvoru.
 Déca nu érá acolo, susu pe zidulu de-aperare
 Ce 'lu surpá cu duşmania valulu ordeloru barbare,
 Valulu resturná zagazulu si, umflandu-si und'a s'a,
 Póte pentru a dóu'a óra faci'a lunei se schimbá!

[Va urmá.]

DREPTATEA AMBLA CU CAPULU SPARTU.

— *Novela anglesa.* —

I.

Loculu istoriei nóstre este Londr'a — capital'a Angliei.

Pe strad'a principala inaintéza doi teneri adênciti
 in convorbiri vivace. Din vesmintele loru se vede ca se
 tienu de o clasa mai avêntata.

— Eu nu amu mintitu in viétia mea nici odata
 — dîse Willelmu.

Domnedieulu meu! — cugetă în sene James — nu ai nici idea cât de tare mintiesci chiar' și în momentul acest'a.

— Minciun'a — continuă Willelm — minciun'a e cea mai urâtă și mai dejósitoare dintre....

— Dintre reutafîle cele mai de lipsa — întregi James.

— Precându dreptatea, dreptatea domnedieésca — strigă Willelm cu entusiasm — e cea mai sublima și mai nobilă dintre tóte virtutîle...

— Ai dreptu amice — replică James, — dara crede-me că deca dreptatea t'a sublima și divină ar' domni și numai o singură di în Londr'a, ea ar' produce cea mai mare neîntielegere și disordine.

— James, reflexiunile t'ale me turbura.

— 'Mi pare fôrte reu amice. Dar crede-me că dreptatea ar' turburá lumea întréga. Risipirea Jerusolimului, caderea Romei și revolutiunea franciei au fostu nimicu fația de disordinea ce s'ar' produce pre pamentu deca omenii ar' vorbi și numai într'o singură di dreptatea; tóte s'ar' conturbá, și noi amu recadé în chaosulu dela zidirea lumii.

— În privinti'a acest'a nu potu de locu impartasi ôpiniunea t'a. eu amu o idea cu multu mai favorabilă despre ômeni.

— Serace omule! vedi că si santele carti înca dîcu că lumea acest'a intru care traimu atâtu e de stricată, încâtu nu e în stare a suferi lumin'a dreptatîei nici pe unu minutu. Tu inse esti de alta parere, pentru ace'a deca voiesci, facemu o proba. Cérca în cerculu teu de activitate, nu o septemana, ci numai una di a vorbi dreptatea; dar' dreptatea curată care nu cugeta la urmarile pune orirele; și vomu vedé ce se va întemplá cu tine.

— Ce s'ar' poté întempla dara?

— 'Ti voi spune, desî sum convinsu că nu me vei socoti de profetu. Deca tu Willelm, nepotulu lui Moriss, fiitorulu barbatu a Lizei Bell, — care între noi fia dîsu e cea mai frumósă copila din câte cunosc eu — deca dîcu tu Willelm Moriss, celu deântâiu ajutoriu de negustoria a firmei *Blach Brown White et Comp.* ai cutezá a vorbi o di întréga dreptatea, tu în urm'a acestei'a: 'ti vei pierde postul în negustoria numita, — amant'a te va alungá dela sine, și unchiulu te va lipsi de ereditate; ér' deca ai voi a vorbi și mai departe dreptatea, omenii voru fi siliti se te încuie în cas'a nebuniloru cá pre unu omu pericolosu.

— Domnedieule! — Au dóra credi că afectiunea unchiului meu, iubirea amantei mele și increderea siefilor meu, ba dóra sí libertatea mea mi-am cascigatu-o prin mintiuna și viclenia? — Si credi că tóte acestea le-asi pierde deca o septemana asi vorbi singuru dreptatea?

— Asia e Willelm, ast'a e parerea mea.

— Ea e o parere de totu villa.

— 'Mi pare fôrte reu; — dara în locu de a ne certá, ar' fi multu mai bine se supunemu caus'a acest'a la una proba; și cá actulu se fia mai interesantu, scii ce? se ne ramasimu.

— Ramasiagulu e totudeauna ultim'a arma de apărare a nebuniloru. Scii bine amice că eu nici odata nu me ramasiescu.

— Bine, deca tu nici odata nu te ramasiesei, nici eunu voiescu a te seduce la acest'a. Dar' 'ti marturisescu sinceru că asi voti a pune caus'a acest'a la proba — Decumva 'mi dai cuventulu teu de onóre ca în decursu de una septemana întréga vei vorbi totu dreptatea; și

acest'a promisiune o vei tiéné una singura di, fora că se fii lipsitu de tóte favorurile în cari esci impartastu pēna acuma, eu dupa trecerea terminului, desî nu sum omu avutu, totusi 'ti dau dreptu respłata cincî sute punti sterling = 5000 fl.

— Dar' eu n'am lipsa de banii tei.

— Séu te împoternicescu se me bati cu biciusc'a de calaritu câtu ti-a placé tîe.

— Eu nu am voia de-a bate pre nimenea.

— Ce!? tu nici un'a nu o voiesci. — Bine 'ti propunu dara alt'a, 'ti promitu solemn si pre onórea mea că în beserica nu me voi uita nici odata la Liza, — pentruca trebue se scii că mai alesu pentru de-a o vedé pre ea umblu la beserica.

— Acest'a o primescu James.

— Am cugetatu indata. — Asia dara ne-amu învoftu!?

— Da. — Inse asculta-me; dupăce în tempulu prescisu voiescu a vorbi numai dreptatea, — eu nu întielegu că prin acest'a se fii obligatu a aruncá în ochi la fie-care și cea mai mica gresială ori scadere.

— Nu amice. Tu respunde la tóte întrebările și observările care tî-le voru face acei'a, cu carii ai de lucru, dreptu și seriosu.

— Tu vei sili amicii și cunoscutii mei că se-mi adreseze întrebări de acelea la cari nu asiu poté responde. Ba, pe onórea mea nu. Eu voi lasá că tóte se mérga pre calea s'a. Si despre acesta cestiune nu voi face nimenu nici o amentire, — dara nici tîe nu-ti este iertatu că esprimarea dreptatîei se o escuzi cu tradarea invoirei nóstre.

— Incâtu pentru acest'a poti fi securu că nici pâna acum, nici odata nu m'amu escusatu în descoperirea dreptatîei.

— Acum dara ne-amu întielesu pe deplin!?

— Da. Si cându se începemu prob'a?

— Cându ai datina de a te sculá?

— Câm la siepte óre.

— Ei bine. Asia dara mane, luni în 1 Aprilie tu Willelm Moriss vei începe a vorbi dreptatea, și vei continuá acest'a pâna în 8 Aprilie; și atunci te vei aflá asediatu comodu în cas'a nebuniloru, că se cunosci bunatatea celei reci, și mantéu'a de tortura.

Willelm surisè cu indoiála, și dupa ce ambii amici au ajunsu la capetulu stradei, finindu-si convorbirea, se despartirá, urmându-si fie-care calea într'alta directiune.

James și Willelm eráu amici din copilăria ambii în cea frumósă etate, câm de 25—26 ani. James erá celu mai teneru companistu a unei negustorii însemnate; sí între ei doi elu erá celu mai betranu și mai cu esperintie.

Caus'a disputei loru erá urmatori'a:

Ambii amici ascultara în diu'a ace'a o predica la care preotulu, de toti iubitu și stimatu, luasè de tema urmatoriulu testu: — Mincinosii și voru aflá pedeps'a meritata într'unu locu pururea ardiéndu de resîna și puciosa.

Preotulu în vorbirea s'a entusiasta nu au crutiatu nici seracu nici ayutu, nici clasa nici etate. — Cu manfa drépta a ocaritu viciulu minciunei și a vicleniei, care se latiesce din di în di totu mai tare în societatea omenésca. Pe barbatii și femeile carii au fostu de fația r-a acusatú ca în tóta diu'a insiela nu numai pe amicii sei și lumea, dar chiar' și insi pe sine.

La finitulú vorbirei s'ale, cu ochii plini de lacrimi au reflectatu pre ascultatori sei cá pentru mântuirea

loru sufletesca se abdica de acestu obicei peccatosu; si i-au rogatu cá se se incerce numai odata, una septemana, séu celu puçinu una dí a vorbí dreptatea, si de securu voru vedé câtu de bine voru decurge trebile loru.

Ascultatorii au esítu din beserica, reflectandu fiecare dupa opiniunea si credinti'a s'a asupr'a acestei predie.

James si Willelm inca au fostu între acesti'a. Willelmu dicea ca e unu lucru fórte usioru a vorbí dreptatea, precându dincontra James, care erá cu totulu de alta parere — dupa cum am vediutu — a voiitu a convinge prin proba pe amiculu seu ca e chiaru cu nepotintia a grafi dreptatea.

II.

Willelm locuía la unchiulu seu John Moriss si matusia s'a Mari'a. — Ambi eráu ómeni fórte onesti si simpatici; si iubiáu multu pe nepotulu loru.

Pre cându au sositu Willelm acasa, erá séra, — betranii s'au fostu culcatu. Pentru ace'a si densulu intrandu in linisee in odai'a s'a, se culcá, si indata si adormí.

In demaneti'a urmatória, indata ce s'a imbracatu, a mersu in salonulu de conversare, unde aflá pre matusia s'a ocupata cu pregatirea dejunului, precându unchiulu seu erá adéncitu in cetirea unoru diuare.

— Buna-demaneti'a matusia! Buna demaneti'a unchiule! Da cum ve mai aflati? — intrebá Willelm.

— Ah! Buna demaneti'a nepóte — multiamita lui Ddieu suntemu sanatosi. — Dar' tu cum te afli?

— Multiemeseu, tare bine — respunse Willelm cu grabire, — numai decátu inse semti ca 'lu dore capulu, si fiinduca s'a fostu oblegatu a vorbí dreptatea disé: — nu me afli de totu bine, me cáin dóre capulu.

— Ce! te dóre capulu in etatea t'a!? — replicá unchiulu seu. — Dómne cum suntu tenerii de acuma! Eu cându erám cá tine nu sciám ca am capu numai atunci observám cându me peptanam. Uita-te la mine câtu de bine prospiciezu, si ce faciá sanatósa amu.

— Da, — respunse Willelm, inse venindu-i in minte promisiunea data, disé: nu-e dreptu unchiule.

— Ce-i?

— Asié mi-se pare ca prospiciezi cáin reu,

— Asié tí-se pare dóra ca sum bolnavu? Si pentru-ce domnule nepote? nu ati avé bunatate a-mi explicá caus'a?

— Fiinduca dt'a esci pré grasu, si dorere grumazii 'ti suntu cáin scurti si grosi.

— In urma credi dóra ca me va lovi gut'a?

— Ace'a se póte intemplá fórte usioru, unchiule.

— Acést'a e pré multu! strigá betranulu furiosu.

— Cum poti vorbi cu atât'a nesocotintia Willelm? disé matusi'a lui inspaimentata.

— M'ati intrebatu, si eu am vorbitu singuru dreptea, respunse tenerulu cu resolutiune.

— Intru adeveru semtiu ca mi-se urca sangele in capu, disé betranulu Moriss desperatu.

— Nu, unchiule, ace'a intru afeveru nu o dorescu — 'mi-ar' cadé cáin reu déca s'ar' intemplá se mori.

— Ti-ar' cadé cáin reu! Hm! hm! credu ca ti-ar' pareá si cáin bine de averea cea grasa caré sperezi a o moscent dupa mórtea nóstra?

— Asié-e unchiule! m'asi bucurá tare de ace'a — respunse amiculu dreptatiei.

— Cum dracu! strigá betranulu sarindu de pre scaunu, si preumblându-se furiosu prin casa. Totu din ce in ce merge lucrulu mai frumosu, unu atacu urméza dupa altulu. Domnule! strigá betranulu standu de-odata

in locu inaintea nepotului seu, ce va se insemne acésta portare nerusinata?

— Ace'a ca, fora de-a me infricá de cenev'a, voi se vorbescu totudeaun'a dreptatea.

— Oh! Willelm, Willelm! Ce póte fi caus'a de te areti asié de nemultemitoriu? Acésta portare am meritatu-o noi dela tine? — disé matusi'a plangându.

— Eu am vorbitu singuru dreptatea, respunse tenerulu.

— Tu insu-ti recunosci ca nu pricepi lucrulu dupa cum l'ai esprimitu.

— Vorbescu din convingere deplina, matusia.

— Ace'a nu-e dreptu Willelm, tu scii bine ca te-ai intristá pâna la desperare decumva eu ori bunulu teu unchiu amu morí.

— Dómne feresce, matusia.

— Hah! Blastematule! au dóra ai de cugetu a ne ucide? strigá betrana cadiendu pe unu scaunu si plangându cu amaru.

— Nu matusia, eu nici decátu nu am propusulu de a ve ucide, — singuru ace'a dícu, ca nu m'asiu intristá pré tare de mórtea d-vóstre; si eu nici nu credu cá anim'a unui nepotu teneru se póta a ajunge neconsolabila pentru mórtea unchiului séu a matusiei s'ale.

— Tu feara! tu omu fàrà sufletu! strigá betran'a.

— Lasa-lu sora! — disé betranulu, — nu mai vorbí nici unu cuventu cu acestu teneru afurisitu. Amu nutritu la sinulu nostru unu sierpe, care in locu de a ne fi cu recunoscintia, ne omóra cu veninulu seu. Inse dupa-ce elu e uniculu fiu alu repausatului nostru frate se-lu iertamu pentru memori'a mortului, decumva elu 'si va retrage cuventulu, si se va rogá de iertare.

— Róga pre unchiulu teu se te ierte, — spune-i ca nu asié ai priceputu dupa cum ai vorbitu; eu matusi'a t'a sum deplinu convinsa de acést'a — disé betran'a cu ochii scaldati in lacrime.

— Eu matusia intru adeveru tote asié le-amu priceputu dupa cum le-amu dísu; si sum deplinu convinsu despre dreptatea vorbeloru miele, prin urmare mie eu nepotintia se le retragu.

— Dú-te dú-te deinaintea mea, si se nu mai indrasnesci a pasi mai multu preste pragulu usiei mele, tu vipera veninósa! strigá betranulu furiosu. Inca adi 'mi voi stramutá testamentulu, si nu vei capetá nemic'a — mai bine voiu fondá din averea mea unu spitalu pentru moime bolnave. — Cará-te afara, omu de nemica si nemultiamitoriu...

— Lasá-lu se dejune ântâiu — disé matusi'a cu vorba blânda — cá-ci scii câtu e de periculosu a esi in aerulu rece de demaneti'a cu stomachulu golu.

— Ce, dejunu!? In cas'a mea nu va mai mancá nici o bucatura, de-asi sci ca ar' peri de fóme — strigá betranulu lovindu furiosu cu pumnulu in mésa.

Ochii lui Willelm s'au umplutu de lacrimi. Cum i-ar' fi placutu se imbracisiese pre matusia s'a si se intinda man'a unchiului seu cá se se impace érási cu ei. Dar' si-a datu cuventulu ca nu 'si-va escusá portarea s'a, — cu resignatiune deplina 'si luá palari'a, si salutându pe betrani a esítu din casa.

— Faptura miserabila si nerecunoscátória! — strigá betranulu dupace parasí Willelm cas'a.

— Feara fara sufletu! — esclamá sor'a lui.

— Cine ar' fi crediutu ca uniculu fiu a repausatului nostru frate se va portá asié faciá de noi? disé betranulu superatu.

— Óre ce l'a potutu aduce pâna acolo, cá se se pórté asié de neumanu?

— Nu știu, răspunsè sor'a s'a, — pôte ca i-s'a smintitu mintea. Elu însusi a ȃsisu ca 'lu dore capulu. Tota portarea lui a fostu curiòsa, — ochii s'i invertia selbatecu si confusu. Indata ce-au intratu in casa am observatu, ca nu e deplinu la locu.

— Asiè!?! ai observatu tu acèst'a? întrebà betranulu întorcându-se iute catra sor'a s'a.

— Da, intru adevèru. si de locu nu m'asi mirà deca i-s'ar' fi smintitu mintea. — Totudeaun'a amu disu eu ca nu e pentru densulu cá diu'a întrega se totu mesure la retiele si petele, inse tu nu ai voiitu se asculti de mine; si acum dupace ai dusu pre sermanulu copilu pâna la nebunã, voiesci inca a-lu si alungã dela casa.

La aceste cuvinte din nou a începutu a plânge.

— Eh, ce! nu e dreptu! Elu chiar asiè nu e ne-bunu, cum nu suntemu noi... In urma am potutu privi in anim'a lui, si mai multu nu voiescu a conferi cu elu.

— Bine, bine. Eu din parte-mi sustienu ca sermanulu copilu a inebunitu, căci altmintrea nu ne-ar' fi vatematu pre noi. Elu n'a facutu-o acèst'a pâna acum niciodata.

— Si eu 'lr voiu desmosceni din tôte si preste pragulu usiei mele nu va mai calcã nici odata! — ȃisè betranulu.

[Va urmã.]

POESIA si POLITIC'A.

Fetiòra fara sprijinu, orfana si saraca,
Ne-avendu dreptu bogatie decâtu virtutea ei,
Din munc'a s'a onesta manãna si se 'mbraca,
Candu se vorbiasca scie si scie candu se taca,
Portandu in peptu amorulu si 'n ochi portandu schintei.

Ea nu e dintr-acele femei cu usiurintia
Ce știu cá se surida la ori-ce trecatoriu;
Pe faci'a ei suntu urme de-adênca suferintia,
Gandirea ei bogata de multa cunoscintia
I-i dà unu chipu mai dulce si mai atragatoriu.

I-i place se alerge pre câmpuri in smaltate
Cu flori... si la recòrea copaciloru se stea...
Si 'ntr'a naturei sfânta si-adênca voluptate
— Fãr' a avea caintie, fãr' a avea pecate —
Ea plânge 'n totu-de-a-un'a si nu scie ce vrea!

N'o sciti!! E poezi'a, fetiòra 'mpodobita
Cu nevinovatie, cu gratii si amoru;
Cá diu'a e de alba, dér' trece neubita,
Cà-ci negasindu pareche cu dên'sa potrivita,
Aiurea 'si duce gândulu tacutu si visatoriu!

In chaosulu multimei nu-i place; acelu care
De ea se 'namoreza, se duce solitariu
P'o cale neamblata... si, plinu de inspirare,
Incepe se module unu cântu de intristare...
Atunci ea i suride... elu uita-alu vietiei-amaru!

Pe candu intr'o coliba se vede-o juna fata,
Purtandu, pe capu, podòbe ale câmpiei flori,
A carei frumusetia e mai de toti uitata...

Incolo cale lunga, in lumea departata
Straluce o femeia in mandre serbatori.

In sunete de musici s'avênta rîdietoare,
E juna, e frumoasa, si toti la ea privescu...

Dér'... asta frumusetie câtu e de 'nsielatòre,
Cà-ci dupa-a serbatòrei placere trecatòre,
Acei ce-o mai vedu inca, de ea se îngrozescu.

Candu muncitoriulu merge cu dragu, la a s'a munca,
— In reversatulu dilei — s'globiu si sanetosu,
Alu paseriloru cântecu pe candu s'aude 'n lunca,
Candu nôptea de pe umeri, alu ei velu 'si arunca,
Atuncea se sfêrsiesce si balulu s'gomotosu!

Èr' palid'a femeia, bogata si lucsoasa,
Facundu din diua nôpte, din nôpte dî facundu,
Pe care o urmèza multimea vanitòsa,
Se duce cu gandirea s'apara mai frumoasa,
Dér'... nimeni nu cunoște insielatoriu-i gându!

Politica o chiama... numai se 'nsiele scie,
Cu risulu ei sarcasticu pe câtu n'a amagitu!...
Toti ambla dupa dins'a... nu-i place reverie,
Sèu visuri care scaldã poetic'a junie,
Cà-ci anim'a ei rece in rele-a 'mbetranitu!

Te plangu, femeia juna si fara de sêmtire,
Ce smulgi flòrea iubirei si ura resadesci,
Tu care torni recèla in cup'a de iubire,
Tu care porti o iarna in aspr'a t'a privire,
Si ai darulu satanicu se minti si candu zimbesci!

Èr' tu ce esci uitata de ómeni si de rele,
Fetiòra solitara, adesea 'mi aparì
Si cauti in cenușia schintei'a vietiei mele...
Si eu te cautu vecinicu in lumea t'a de stele,
Cà-ci chipulu teu inspira virtuti si fapte mari!

Regin'a Romaniei si Dora d'Istria.

Romani'a, care abia de cât-va timpu a scuturatu jugulu strainu, dupa ce a lasatu atãti'a fii ai sei pe campiiile Bulgariei, cari au luptatu vitejesce in contra Turciloru, dupa ce a atrasu admiratiunea Europei întregi prin luptele din pregiurulu Plevnei; acum, încetandu resboiulu, remanendu libera si independenta si proclamanduse regatu, cauta glori'a in campii industriei si comerçului si in luptele roditòre ale sciintiei. Se observa o repede inaintare a artelor frumòse; literatur'a mai cu sèma infloresce si se afla intr'unu periodu de mare desvoltare. Acèst'a pentru cà Regin'a Romaniei, care e o invetiata cultivatòre a artelor si a literaturiei, protege pe literati si Ea însasi si-a luat sarçin'a de a face cunoscuta literatur'a romana in afara. Ascunsa de altmintrelea sub modestulu pseudonim de Carmen Sylva, a publicatu unu volumu din poeziile celoru mai de capetenie scriitori romani, pe cari Ea i-a tradusu cu elegantia in nentiesce, volumu, care a fostu primitu fòrte bine de terribili critici din Lipsa si Berlinu. Tiènt'a Reginei e fara indoiala mareatia si nobila, cu totulu deamna de Ea, care iubescè atãtu de multu a dõu'a sa tièra.

Pe dreptu cuvèntu Romanii se lauda cu Regin'a loru, care e inzestrata cu unu mare geniu, cu o energie nu comuna si in sfêrsitu cu unu alesu feliu de a sèmti si de a cugetã. Afara de aceste calitati, toti 'si aducu aminte de ceea ce facu Ea in timpulu resboiului dela 1877—78, in care se aretà atãtu de mare patriota, pe câtu de buna si caritabila. E destulu se amintimu, ca se aflã acolo, unde ranitii cereau îngrijire, in spitaluri

in ambulante si chiaru pe campulu de bataie. Infintia cu cheltual'a s'a mai multe spitale provisorii si ajută pe aoperatorii tiei cu o iubire de mama. Entusiasmulu pe care 'lu desceptă acosta nobila si generosa purtare a s'a fū atātu de mare, încātu poporul, nemultiindu-se de a-i aretă simtiemintele sale cu urrari continue, o numi Mam'a ranitiloru, titlu care contine cea mai frumoasa lauda ce se pôte face Reginei.

Elisabet'a Romaniei e de o activitate minunata. Ea se ocupa de literatura, de pictura si de musica, si cu tôte aceste nu uita pe copii saraci protegiati de dens'a si nici chiaru plictisitorulu ceremonialu de curte. Si cá si cum acestea nu aru fi de ajunsu, Ea face studiile cele mai seriose asupr'a eticei sociale si asupr'a economiei politice, ba a si avutu satisfactiune de a obtiené la guvern, cá administratiunile publice, cum bunaóra armat'a, spitalurile si celelalte se-si procure numai pânza tiesuta de tierance. Astfelu a isbutitu se scóta din miserie clasele serace ale tieraniloru si ale lucratoriloru, cautandu in ori ce modu se aline durerile, pe cari le indura partile mai pucinu civilisate ale Romaniei.

Dér' lasandu la o parte cá e regina si judecandu-o fara pasiune cá literata, nu putemu face mai pucinu, decatu se laudamu sinceru pe Elisabet'a Romaniei, fia pentru intins'a si adenc'a invetiatura, care se vede in poesiile sale, fia pentru dulceti'a si simplitatea stilului si pentru delicateti'a cugetariloru, cátu si pentru originalitatea si singularitatea ideiloru, cari mai multu se ridica in cea mai recenta publicatiune a unei poeme filosofice Iehova séu vechia legenda a Evreului r a t a c i t o r i u , unde 'si arata tóta puterea geniului Seu, pentru cá acosta noua lucrare e in geniulu lui „Faustu“ alu nemuritorulu Gothe. Acum dens'a are de gandu se tiparésca: „Liniscea mea“, care va vedé lumina la Berlinu.

Cu alte cuvinte Regin'a Romaniei e o femeia de unu geniu exceptionalu, care va face epoca in istoria literaturii romanesci si a celei germane.

Nu mai puçinu ilustra decātu Ea mai e si o alta femeia, princes'a Elen'a Ghica, „Dora d'Istria“ sub care nume e de comunu cunoscuta si care de multi e crediuta dalmata séu albanesa; dér' din contra, ea e romanca, fiindu nascuta in Bucuresti dintr'o familia a vechiei nobilimi romanesci. Dora d'Istria e o femeia superióra, prin profunditatea geniului, multora din barbati de sciintia. Ea cunosce mai multe limbi; francés'a angles'a nemtiésca, italianésca, grecésca moderna si cea vechia, albanésca si sanscrit'a; membra a Academiei de litere si sciintie din Athena si a altoru multe societati scientifique si literare, face studii fórte erudite asupra cantececeloru populare albanese si romanesci, asupra a grele cestiuni de etica soçiala, si publicà trei studii adenci asupra conditiunei femeiei: „Les femmes en Asie, Les femmes en Occident si Les femmes en Orient“; publicà doue studii asupra lui Marco Polo si Giovanni del Piano Carpino si doue altele, despre Rámáyana si Mahàbhàrata; tipari apoi unu mare numeru de articole, opuscule, scisori si memortii, pe cari diarele si revistele tuturoru natiuniloru se grabescu ale reproduce.

Afara de acestea, Dora d'Istria e fórte invetiata in archeologia. Densa e, cu alte cuvinte, o adevrata femeia de sciintia, nu 'i lipsesce unu spiritu finu de observatiune, judecata drépta, vointia de feru si farmecu in scriere, tôte calitati, cari se intrunescu pentru de a face dintr'insa femeia mai multu singulara de cátu rara.

Romanii potu fi mandri cu aceste doue femei, destinse literate, cari amendoue cu puterea geniului loru

marescu numele Romaniei. Ei nu potu uita de Regin'a Elisavet'a, pentru cá Dens'a, de si germana, iubescé din inima tier'a Sa de adoptiune si nici nu voru poté se nu'si aduca aminte de Dora d'Istria care, de si cosmopolita, e concetatian'a loru, si meritele ei peregrine o rationéza ér' in tier'a in care s'a nascutu.

Noi putemu asigurá, cá aceste doue individualitati asie de mari, aceste doue nume atātu de stralucite, suntu si voru remané totudeauna sapate alaturi cu alu lui Bolintinénu, V. Alexandri, I. Eliade Radulescu, A. Hurmazachi, V. Aug. Treb. Laurianu si altii, in mintea ori carui Romanu si in acelor'a, cari profeséza cultulu artelor frumose si alu literiloru.

Elisavet'a Romaniei si Dora d'Istria sunt acum nume faimose in lumea intréga, si noi Italianii nu putemu de cátu se ne bucuramu din inima de aceste doue mari figuri de femeia, cari ilustra celu mai frumosu periodu alu renascerei fratiloru nostri Romani.

Ida Melisurgo Vegezzi-Ruscala.

Sarutam'asiu eu cu ele...

Sarutam'asiu eu cu ele
Buse dulci si subtírele,
Dómne multu m'au mai portatu,
Dómne multu m'au farmecatu,
Pân' abea si-abea-am potutu
Se ajungu se le sarutu!

Pentru doru de buse dulci
Tóta nóptea nu te culci,
Tóta diu'a nu te-alini,
Ci totu ambli si suspini,
Ambli dusa de-unu dulce doru
Si de zimbetele loru!

Doue buse subtírele
Nu le-asii dá pe-unu cerin de stele,
Nici pe-unu caru de floricele,
Nici pe-o mare de margele!
Doue buse zimbitoré
Nu le-asii dá pe mândrulu sóre,
Nici pe-o tiéra pamentésca,
Nici pe-o lume angerésca!

Doue buse dulci si moi
Sarutam'asiu eu cu voi
Si cu ochii cui ve tiene,
Dulci dulcutie pentru minet
Ca ve tiene totu cu fragi
De-mi sunteti asia de dragi,
Si ve tiene totu cu miere
De ve tiucu cu-asia placere!

Anim'a mea-i-o fortarétia...

Anim'a mea-i-o fortarétia
Plina bine cu soldati
Poternici, tari, plini de viétia,
Romani din sénu-mi inrolati!

Acesti soldati cu doru fierbinte,
Cari fortaréti'a mi-o pazescu,
Suntu ale miele sémtieminte
Ce eu din sufletu le nutrescu!

Maiorulu loru este „Amorulu“
Cá gubernatoru generalu,
Dar' regele si Domnitorulu
E insu-si sémtiulu nationalu!

In fortaréti'a-mi romanésca
Acesti'a doi pân' voru domni,
Nu este fortia dujmanésca
Cá se o póta cuceri!

Feliurimi.

Adunarea generala a XXI-a a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu s'a ținutu la Deesiu in 27—29 Augustu a. c. sub presiđiulu Illustrului Domnu Jacobu Bolog'a, care de ani indelungati cu zelu fărã parechia conduce afacerile acestei institutiuni nationali-literarie — presiđându la siedintiale Comiteturului centralu si la acelea ale Adunarei generale si pre tóte căile lucrandu pentru prosperarea si inflorirea acestei asociatiuni. — Afara de d.-s'a la acést'a adunare a mai lăutu parte din Comiteturulu centralu illustr. publicistu, nefatigaverulu secretariu prim. alu asociatiunei d.-lu Georgiu Baritiu, cassariulu capitanu Const. Stezariu, secretariulu II. profesoru Dr. Dan. Popoviciu Barcianu, membrii comit. centr. advocatu Parteniu Cosm'a si direct. de banca Vis. Romanu.

Romanii din Deesiu au facutu din parte-si totu posibilulu pentru primirea in senulu lor a numerosiloru membrii si óspeti ce au accursu cu acést'a ocaziune la Deesiu — cu totulu circa 500—600 insi. — Mai multu inse am vediutu a se osteni intru acést'a pre domnii Gavrilu Manu, Ales. Rákoci, Joanu Cipu, Sim. Corpodeanu si Ales. Bogdanu.

Nu vomu se insistamu la formalitati; — vomu a insemná numai unele momente mai interesante ale acestei adunari gen. si a constatá progressele facute de acést'a asociatiune si folósele ce ea a adusu Natiunei dela infientiarea ei.

Fondulu asociatiunei face astadi aprópe optu dieci si dóue mii floreni v. a. *) — Asociatiunea a împartitu pâna astadi spre scopuri nationali-culturarie cu totulu 38,853 fl. 75 cr., si anume: stipendii la studentii 29,582 fl., ajutóre pentru invetiacei si sodali de meseria 4910 fl., pe carti pentru bibliotecele gymn. din Blasiu si Brasiovu 360 fl., premii pentru opuri de valóre, progresu in musica, fotografia, stenografia, fragari si oltuitu 601 fl. 75 cr.

Er' pre venitoriu, incepědu dela 1 Septembrie a. c. pana la 31 Decembre 1883, s'au votatu urmatóriale pusetiuni: Secretariulu prim. si cá Redactorelui fóiiei asociatiunei „Transilvani'a“ salariu 533 fl., Secretariulu II. 400 fl., Cassariulu 266 fl., Bibliotecariulu-Archivariu 80 fl., Spese de cancelaria 200 fl., Chiri'a cancelariei 133 fl., pentru editiunea fóiiei „Transilvani'a“ 900 fl. — Stipendii si ajutóre: unulu pentru unu studentu de universitate 266 fl. 66 cr. — dóue pentru elevi séu eleve dela vre-o scóla de industria a 80 fl.—160 fl., — dóue p. studentii la scóle reale a 133 fl. 33 cr.—266 fl. 66 cr. unulu pentru unu studentu la scól'a comerciala 93 fl. 33 cr., — unulu pentru unu gymnastu 133 fl. 33 cr. dóue p. studentii la scól'a agronomica din Clusiu-Monastura a 106 fl. 66 1/2 cr.—213 fl. 33 cr., dóue pentru eleve dela vre-o scóla pedagogica a 133 fl. 33 cr.—266 fl. 66 cr., — dóue p. invetiacei de vre-o maiestria in lemnu ori arti frumóse (desemnu, pictura, sculptura, musica, fotografia) a 133 fl. 33 cr.—266 fl. 66 cr., — dóue p. ascult. de pedagogia a 80 fl.—160 fl., unulu p. unu gymnastu din fostulu comitatu alu Dobocoi 80 fl., — unulu din fondatiunea Marinoviciu p. unu gymnastu 80 fl., — unulu din fondatiunea „Galliana“ p. unu gymn. 80 fl., — unulu din fond. „E. D. Basiota“ p. unu gymn. 26 fl. 66 cr., — dóue din fond. „Tofaléna“ p. meseriasi

a 26 fl. 67 cr.—53 fl. 34 cr., — ajutóre p. invetiacei si sodali de meseria 266 fl. 66 cr., — ajutóre p. scóle elem. pop. 800 fl., — spese extraordinarie 133 fl. 33 cr.; — preste acestea se voru mai împarti prin Comiteturulu centralu alu Asociatiunei (pre an. scol. 1882/3) inca dóue ajutóre câte de 50 fl. la dóue scolaritie de romanu, orfane de ambii parenti, din sum'a de 100 fl. pusa la dispozitiunea Comiteturului din partea d.-lui Georgiu Baritiu. — Aflamu de lipsa a observá la acestu locu ca in adunarea generala de estu-timpu s'au primitu cá anulu de gestiune alu asociatiunei, — care pana aci mergeá dela adunare generala la adunare generala, — de aci inainte se fia celu solariu, care incepe in 1-a Ianuariu si se sférsiesce in 31 Decemvre; si pentru ace'a a fostu de lipsa cá pusetiunile in bugetu se se voteze de astadata incepědu dela 1 Sept. a. c. pana la 31 Decembre 1883, candu apoi incepe cursulu de gestiune dupa anulu solariu.

Din Reportulu Comiteturului Centralu amu aflatu cu placere ca numerulu concurentiloru meseriasi la ajutórele votate s'a sporitu totu mai multu si mai multu in anii din urma, — ce'a ce este o viua dovéda ca generatiunea presenta incepe a cunósce marea insemnatate a meseriiloru pentru buna-starea economica a unuí poporu. si continuandu ast'felu nu va fi departe tempulu candu in diferite localitati si in diferite meserii vom avé maestrii romani harnici, cari voru fi campionii unei clase de mijlocu, de care avemu atátu de mare lipsa. In acestu punctu inse dupa ce am observatu cu durere ca cei ce invetia meserii pe la maestrii de altu neamu — mai alesu in orasia cu puđina poporatiune romana — de comunu se instrainéza de limb'a si neamulu loru si mai târđiu casatorindu-se cu fete de neamu strainu contribue la inmultirea unuí neamu dujmanosu Natiunei romane: rogamu pe Comiteturulu centralu alu Asociatiunei nóstre se ingriósca prin Comitetele Despartieminteloru de invetiacei si sodalii pre cari i ajutúra din banii natiunei, cá acei'a se fia asiediati in locuri neinfectate de antagonismu nationalu...

Din acést'a adunare generale mai avemu de a insemná, cá s'a hotarítu: se se cumpere in Sibiu pre sém'a asociatiunei o casa in pretiu pâna la 20,000 fl., ér' ce'alalta avere 2/3 se se plaseze in efecte bune si 1/3 la institute de pastrare, — mai departe se se vëndia averea imobila ce a remasu dupa Avramu Jancu testata fondulu academiiei romane (pre care avere s'au si facutu offertu de 2000 fl.) asemenea si partea de posesiune ce acum repausatulu preotu Joanu Jancu o a fostu testatu Asociatiunei pentru unu fondu de stipendiu (pre care avere s'au facutu offertu de 1500 fl.); — s'au lasatu Comiteturului cá pre venitoriu la fia-care adunare generale se prezenteze unu Conspéctu specificu alu stipendiatiloru asociatiunei — publicându si in foi'a „Transilvani'a“ — si cá la calcáulu Ratiociniulu anualu se se adauga pre lângu bugetulu de pre trecutu si proieptulu de bugetu pe venitoriu, cá asié acel'a se se póta studiá si discutá cum se cade din partea membriloru presenti la adunare; apoi incátu Bibliotecariulu-Archivariu alu Asociatiunei d.-lu N. Petra-Petrescu stramutandu-se la Brasiovu au abdisu de acestu postu, s'au incredintiatu Comiteturului centralu a se ingriđ de suplentrea acestui'a pâna la adunarea gen. urmatória, candu va fi a se constitui din nou intregu Comiteturulu. — S'au cétitu o disertatiune pré interesanta din istori'a pedagogiei de d.-lu V. Gr.

*) Fondulu Academiei romane de drepturi manipulatú totu de acést'a Asociatiune se urca la sum'a de 20,000 fl. v. a.

Stoic'a medicu — pentru scurtîmea timpului — s'au lasatu a se publicá în foia asociatiunei.

Viulu interesu alu publicului romanu fačia de acésta institutiune national-literarie s'a manifestatu si de asta-data in de-ajunsu, nu numai prin multîmea participatoriloru la acésta adunare generala, ci si prin multîmea telegramelor sosite la adres'a ei din diferite parti ale tîerei. Lasamu se urmeze aici cîteva:

Sibiiu. Salutare cordiale. Momentulu nou de intr'unire fia abundantu in rezultate pentru cultura poporului nostru romanu. Mironu Romanulu. — Sabu Reginu. In numele Romaniloru din Reginu si provincia salutu adunarea generala, dorindu prosperare Asociatiunei nòstre. Patriciu Barbu avocatulu. — Naseudu. — Salutamu din anima adunarea Asociatiunei nòstre invocându binecuvîntarea ceriului asupra lucrariloru ei beneficatorie pentru natiunea si patri'a nòstra. La insarcinarea mai multor'a Dr. Moisilu — Simleu. — Salutare fratiésca si succesu spre inflorirea natiunei romane si re'nvierea gloriei strabunel! Romanii Selagieni prin Barbulovicin. — Tuanadu. — Regretându ca nu potemu participá la adunarea generala, salutamu cu viua placere adunarea si dorimu celu mai stralucitu succesu alu lucrareii pre terenulu culturalu. Diamandi Manole, Josifu Puscariu, Eugenu Brote, Doctoru Baiulescu, Michalache Stanescu. Brasiovu. — Brasiovenii saluta adunarea generale si o invita pre anulu viitoriu la ei. Comitétulu Despartimentulu. — Brasiovu. — Regretându ca de astadata nu potemu luá parte la siedintie, urramu succesu bunu fratiloru adunati in Deesiu intru ajungerea sublimului scopu alu Asociatiunei. Speramu de a vedé in anulu viitoriu acésta splendida adunare in mijloculu nostru. Traiésca Asociatiunea transilvana romana. Romanii din Brasiovu. Crajova (Romania) — Vóue Fratiloru se cuvine bucuria. Laud'a, meritulu ve este ca prin cultura, munca, cautati redicarea poporului multu cercatu. Fia serbarea de astadi augurulu reinvierei si fericirei Romaniloru. Ionu [Fauru] — Gherla. Romanii din Gherla si giuru intr'uniti astadi aici ve saluta cordialu si ve róga cá Gherla se o desemnati pentru intrunirea venitórei adunari generalu a Asociatiunei nòstre.

La desemnarea locului venitórei adunari generale s'a escutu o discussiune infocata, prin ce s'a doveditu si mai multu allipirea affectuósa a publicului romanu catra acésta institutiune nationala a s'a. Anume Comitétulu centralu, pre bas'a rogamintelor sosite in acésta privintia la adres'a s'a si pre bas'a telegramelor sosite la acésta adunare generale, propuneá cá adunarea generale urmatóre se se intr'unésca in Brasiovu. Fačia de acésta redactorulu Negruti u, in urm'a incredintiarei ce o aveá dela Romanii din Gherla si giuru, cereá cu insistencia cá ace'a se se intr'unésca in Gherla. Dupa discussiune mai indelungata, in urma assecurându d-lu Georgiu Baritiu, in numele Comitétului, ce are a ingrigi redicarea in Brasiovu a monumentului laureatului bardu alu Natiunei Andreiu Muresianu, — ca acestu monumentu se va gati si redicá pãna in vér'a venitória, asié ca in anulu urmatoriu, intr'unfdu-ne la Brasiovu cu adunarea generale a Asociatiunei nòstre, vomu poté assistá si la desvalirea solemnela a aceluia: s'a hotaritu cá adunarea generale venitória se se intr'unésca la Brasiovu in dilele 24—26 Augustu 1883 — punéadu-se totusiu in prospectu Romaniloru din Gherla si giuru implenirea pre au. 1884 a dorentiei loru esprese acum in patru adunari generale dupa olalta.

— La Banchetulu datu cu acésta ocasiune au participatu 319 insi, adeca aprópe de dóue-ori atãti'a pe cãti se contasé; si asié de sene se intielege ca nici provisiunea nici serviciulu n'a potutu fi prea multiemitórie... Dar' cu de-acestea suntemu dedati.

— Balulu arangiatu cu acésta ocasiune a fostu cercetatu de unu publicu multu mai numerosu decãtu oricare altu balu arangiatu cândv'a in Deesiu. Si constatamu cu bucuria ca acestu balu ni-a datu ocasiunea de-a ne convinge cumca gustulu frumosului si alu elegantiei intr'unitu cu acelu alu cumpetului si alu mo-

destiei ocupa din dí in dí mai mare terenu in cerculu damelor romane. Tóte gatelile eráu cãtu se póte de elegante, fora se tréca in luxu, — afora de dóue-tref vestminte, cu trena cãtu coló, a caroru portatóre inse cum ne-amu informatu nu eráu romane néosie. — Mai multu inse au atrasu atentiunea si-au cãscigatu complacerea tuturoru portulu nationalu de salonu, in care s'au infaçiatu domnisiór'a Aureli'a Rosiescu din Clusiu, a carei'a zelu nationalu, cá institutióra romana in Beiusiu, e cunoscutu din diuaria, d-r'a Cimbulea din Bistritia si dómn'a Frumosu din Bucuresci. — Dantiurile au inceputu cu Ardelean'a. S'au mai jocatu inca Roman'a (60 parechi) Hatiegan'a, Cuadrilu (112 parechi) s. a., ér' in pausa 13 teneri calusieri romani imbracati tieranesce au jocatu, intre viile aplause ale ale multimeii, Romanulu si Batufa. Joculu a tienutu totu cu animositatea de cu séra, pãna in diu'a dalba.

Venitulu curatu a fostu 419 fl. v. a. — Dintre gentilele dómne si domnisióre cari cu infaçierea loru simpatica si dragalasia si portulu loru gustuosu si elegantu mai multu ni-au impressiunatu, insemnamu aici pre: dómn'a Mari'a Cosm'a si d-r'a Justin'a Romanu — ambele din Sibiiu, dómn'a Ann'a Steti-Romanu, d-siórele soróii Ann'a si Mari'a Popu, d-r'a Ludovic'a Popu si d-r'a Ludovic'a Huz'a — tóte cinci din Gherla, dómn'a Lemenyi din Iclodu, d-n'a si d-r'a Olteanu din C. Cristuru, d-n'a si d-r'a Silasú din Bistritia, d-r'a Ann'a Albiní din Cutu, dómn'a Ros'a Colceriu din Blasiu, dómn'a Aureli'a Popu-Colceriu din Lapusiulu ung., d-siórele Mari'a si Ann'a Filipu — din Remetea, d-n'a Paulin'a Rescovicu din Nim'a, dómnele Puscariu din Doboc'a si Santejude, d-n'a Nemesiu din Chechisiu, d-r'a Aureli'a Verzariu din Naseudu, — dómnele Elen'a si Ros'a Hossu, Manu, Anc'a, Popeli'a, Huz'a, Mezei, Péterfi — din Deesiu, si altele multime din locu, giuru si departare.

— Atãtu la siedintiele adunareii, cãtu si la Banchetu si Balu au luat parte in numeru fórt mare elit'a intellegintiei din locu. Apoi administratiunea comitatensa ni-a controlatu cum se cade prin protonotariulu comitatensu, care — contr'a usului 'de pana acum — a poffitu in copia processele verbali ale adunareii. Intru primirea si incuartirarea óspetiloru toti Deesienii, fara diferintia de nationalitate, s'au portatu cu tóta prevenienti'a.

O frumósa serbare a fostu ace'a a Societatiiei pentru invetiatur'a poporului Romanu — cu ocasiunea impartirei premiiloru la elevii din scól'a normala si primara intretienuti de ea. — Eráu presinti la acésta serbare d. Generalu Florescu, presiedintele societatiiei, si unu publicu numerosu, compusu din membrii societatiiei si alti amici ai respandirei invetiaturei de carte in poporu si parte din parinti ai copiiloru. — Dupace micii curcanasi ai societatiiei si normalistii au escutat cateva mici manevre militare cu puscile, a inceputu serbarea impartirei premiiloru cantându scolariu unu imnu ocaasionalu. — Apoi normalistulu absolventu Ilie Pauaitescu, in numele celoru 20 absolventi, a adresatu prin cateva cuvinte bine-sémfite regretele s'ale cá se desparte de cameradii sei de scóla si de acum inainte intra in viétia sociala departe de ingrigirile parintiesci ce i le dá societatea si directiunea institutului.

In responsulu seu, normalistulu de cl. III Alexe Parvescu dede espressione intristareii ce cuprindé pe elevii remasi cá trebue se se despartia de acei'a cu cari au traitu sub acel'asiu acopereméntu si la ace'asi masa mai multi ani de dile. Esprima inse bucuria normalistiloru remasi, pentrucá cu o dí mai inainte se va resplati o mica parte celu puçinu din jertfele marinimóse ce inaltulu Guvernu si societatea pentru invetiatur'a poporului romanu au facutu pentru densii si cá luminate pe cari le-au adunatu in scóla, voru fi respandite cu o dí mai inainte in poporu. Apoi adagá:

— Mergeti dar' înainte si nu uitati nici odata cuvintele Mantuitorului: „In daru a-ti luat, in daru se dati.“ Lucrați pentru tíera spre multamírea binefactorilor nostri si cu deplina abnegatie, cá-ci in ródele muncii vóstre ve ve-ti gasi resplátirea.“ — Terminá apoi cu urmatórele cuvinte: — „Iar' noi cari remanemu aci ve uramu succesu bunu, in acésta dí de serbatóre si ne despartímu de voi dícíndu-ve: La revedere in mijloculu poporului pe câmpulu de lupta pentru lumínea lui!“

Normalistulu absolventu Michailu Timusiu recitá o poesie facuta de densulu si intitulata „Recunoscinti'a“ care pentru sântiemintele frumóse, ce se esprima intr' êns'a o inseramu aici:

Suntu patru ani de díle de cându noi stamu cu toti
Sub bun'a ingrigire a unoru patrioti,
Cari multi suntu ei la numeru si-i mare scopulu loru:
S'a hotarítu cu totii se dee-astui poporu
Gonitu de o sórta aspra, o mâna de ajutoru,
Prin ce? Prin bani, protectii s'au vorbe? — nici de cum,
Ci prin invetiatura se le deschida drumu,
Cátórv'a cá se mérga la sate spre a dá
Din cele ce 'nvetiara si altor'a cev'a;
Êr' între cei ce lupta cu anim'a ferbinte
Antaiulu locu ocupa Ilustrulu Presiedinte,
Ce 'ndémna la lucrare pe toti prin pild'a s'a,
Si membrii onorabili, ce gat'a suntu a-i dá
Concursu pe totu minutulu: distinsu in réndulu loru,
Prin zelu si 'nvetiatura e domnulu Directoru,
Êr' noi unu rodu alu muncii si alu iubirii loru
Suntemu insarcinati de a merge in poporu.

In patru ani de díle, pe cându cu totii am statu
Sub scutul Domniei Vóstre mereu ne-am bucuratu,
De parintiesci povetie, de bune ingrigiri,
De-unu ajutoriu statornicu, de 'nalte spriginiri.

Plecându acum pe calea ce nóue ni-a-ti croitu
Cu totii nisui-vomu spre scopulu indoitu:
Antaiu recunoscinti'a ce noi ve detorimu
Prin fapte si prin munca cu toti s'o dovedímu,
Purtandu faci'a scumpa, ce voi ni-a-ti pusu in mâna
Prin sate in lungulu tierii, cá nati'a romana,
Scapandu de ignorantia, se laude-alu vóstru nume
Prin care 'si ia loculu, ce i se cade 'n lume....
A dou'a, impreuna lucrandu cu toti odat',
Cá se urmamu intoemai esemplulu, ce ni-ati datu
Si s'ajutamu pe altii precumu ni-ati ajutatu.

Êr' adi cându se incheia cei patru ani, esindu
De sub o ocrotire, ce ni s'a datu pe candu
Erám copii nevêrstnicii, primiti de o cárn data
A nóstra multamíre in vorbe numai data:
E sincera, pornita din anima curata!...

Uramu-ve cá ceriulu in veci se ocrotésca
Toti pasii ce ve-ti face, mereu se ve 'mplínésca
Dorintiele de bine... si bunulu Domnedíen
Spre a tierii fericire se ve-aiba 'n scutul seu
Traiésca Ilustrulu Presiediate d-lu Generalu Joanu Emanoilu
Florescu.

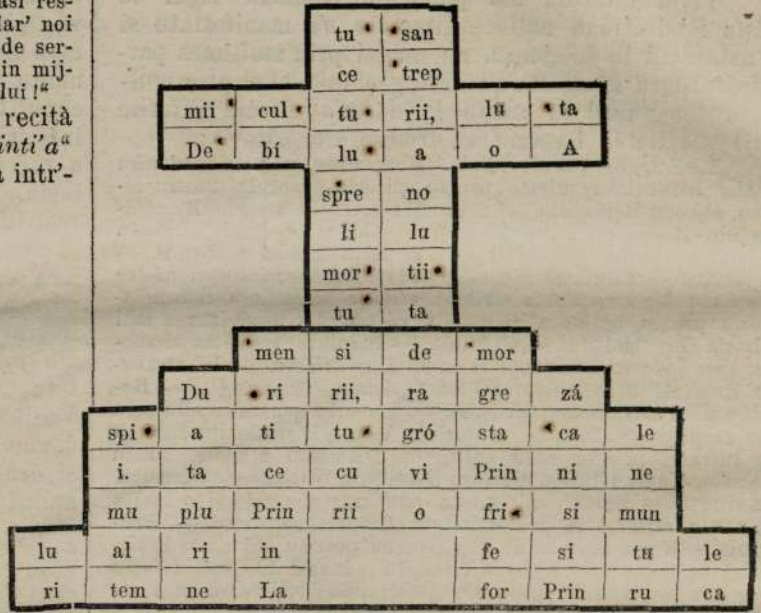
Traiésca Onorabili Membri ai Comitetului.
Traiésca distinsulu nostru Directoru d-lu Dr. B. Constanti-
nescu.

Dupa ace'a d-lu generalu Florescu adresá absolventiloru normalisti câteva cuvinte bine sântite aretandu-le insemnatarea misiunei ce si-au alesu densii de a deveni luminatorii si conducatorii poporului pe calea culturalei, care misiune pe catu este de grea pe atatu este de nobila si frumósa. Voíndu se le aduca unu esemplu recentu din istori'a contemporana despre insemnatarea invetiatorului, le amentí resboiulu franco-germanu, candu germanii entusiasmati pentru atatea isbandi capatate pe campulu de lupta aduceáu lauri de recunoscintia generaliloru. Acesti'a inse le respundeáu:
„Nu nóue, ci modestulu invetiatoriu alu poporului detorímu aceste victorii pentrucá ei suntu, cari au formatu generatiunea actuala!“

In urma cantandu-se unu imnu, elevii seraci si silitori si-au primitu premiale destinate.

Gacitura de siacu.

De Juliu Grosfioreantu.

Se póte deslegá dupa saritur'a calului.

Terminulu pentru deslegare e 18/30 Septemvre a. c.

Intre gácitori se voru sortiá icóne frumóse si carti pretiése.

Post'a Redactiunei.

S. P. D., V. B. M., I. N. M. In numerulu urmatoriu.

E. M. Diuaria vechi cumperamu — nu vindemu. Din diu-riele ce aparu in editiunea nóstra inse mai avem inca câteva'a esemplaria complete din unii ani trecati.

Urituí-mi si mi giele

Si mie de versuri rele.

Frunđi'a-n codru-íngalbíneace

Mandr'a mea-amaru se topece;

Si mai tare se-ar' topi

Déca versulu ti-ar' ceti!

Pagin'a 76. Poesii de V. R. B.

Cele mai bune	Masive de Sortiatu Bucate	Cele mai bune
Originale	Trieure (Venturatórie cu ciure.)	Mayer
25,000 Masine suntu in folosintia		Se se potésca Marc'a Fabricei
	A se adresá la	
J. GROSSMANN		
Strat'a Vatiului 76.	BUDAPEST	Vaitzner strasse 76

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: **Niculae F. Negrutiu.**

Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu in Gherla.